

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Геолого-географічний факультет
Кафедра економічної та соціальної географії і туризму

Силабус курсу
"Соціальна географія"

Обсяг	Загальна кількість: кредитів 5,0; годин - 150; залікових модулів - 1; змістовних модулів - 2
Семестр, Рік	4 / 2
Дні, Час, Місце	за розкладом занять
Викладач (і)	Смольський Владислав Леонідович, старший викладач кафедри економічної та соціальної географії і туризму Куделіна Світлана Борисівна, старший викладач кафедри економічної та соціальної географії і туризму
Контактний телефон	
E-mail:	laboratorygis@ukr.net
Робоче місце	кафедра економічної та соціальної географії і туризму
Консультації	Очні консультації: 1 год. Онлайн-консультації: ZOOM

КОМУНІКАЦІЯ

Заняття в аудиторії за розкладом. В позааудиторний час студенти можуть поставити питання під час консультації. Інші види комунікації: очна та онлайн консультації за розкладом.

e-mail: laboratorygis@ukr.net

телефон:

соціальні мережі:

аудиторія: за розкладом

АНОТАЦІЯ КУРСУ (місце даної дисципліни в програмі навчання; мета курсу; тематика)

Предмет вивчення дисципліни – закономірності територіальної організації соціальної сфери, географічні відмінності в умовах, способах, рівні й характері життя населення.

Пререквізити курсу: Навчальна дисципліна "Соціальна географія" пов'язана з вивченням таких дисциплін як: "Суспільна географія", "Регіональна економічна та соціальна географія", "Економічна та соціальна географія України".

Мета курсу - поглиблення і розширення теоретичних знань, вмінь та практичних навичок студентів у питаннях дослідження закономірностей територіальної організації соціальної сфери, просторових процесів й форм організації життя людей і суспільного виробництва.

Завдання дисципліни:

- ознайомити студентів із питаннями, що стосуються об'єкта, предмета, законів і закономірностей, особливостей історичного розвитку та головних наукових положень соціально-географічної науки;

- визначити геопросторові особливості соціально-географічних процесів у різних сферах: культури та людської поведінки, сакральній, медичній, освітній (головним чином, на прикладі України);

- вивчити методики комплексного соціально-географічного аналізу територіальних суспільних систем різного просторового рівня (зокрема, локального та регіонального);

- висвітлити сучасні соціально-географічні риси та фактори їх формування у світі, Європі, Україні.

Очікувані результати. Здобувач повинен:

знати:

- трактування категорій соціальної географії;
- значення термінів, що використовуються у соціальній географії та суміжних науках;
- географічні закономірності соціальної сфери суспільства та окремих її складових на території України, Європи, світу;
- особливості соціально-географічного прояву концепцій соціального простору та часу, географічного та економічного детермінізму.

вміти:

- пояснювати предметну сферу дослідження соціальної географії, а також дисциплін: бігеївіористська географія, медична географія, географія соціальних негараздів, рекреаційна географія, сакральна географія;
- аналізувати соціально-географічні явища та процеси з використанням конкретно-наукових методів: позиційної редукції, побудови анаморфованих та ментальних карт;
- пояснювати особливості та виявляти фактори територіального поширення та геопросторової організації соціально-географічних явищ та процесів на основі картографічної або статистичної інформації різного просторового рівня (локального, національного, макрорегіонального, глобального);
- орієнтуватися в потоці соціально-географічної інформації.

ОПИС КУРСУ***Форми і методи навчання***

Курс буде викладений у формі лекцій (48 год.) та практичних занять (46 год.), організації самостійної роботи студентів (56 год.).

Основна підготовка студентів здійснюється на лекціях та практичних заняттях, але значна частина покладається на самостійне вивчення предмета студентами денної форми навчання під час семестру. Під час викладання дисципліни використовуються методи навчання: словесні (лекція, пояснення); наочні (демонстрація презентації з картами, графіками та фото); практичні (практичні роботи, семінарські заняття); робота з підручником (під керівництвом викладача, самостійна робота студентів).

Перелік тем (загальні блоки)

Тема 1. Поняття і суть соціальної географії

Тема 2. Становлення і розвиток соціальної географії в світі і Україні

Тема 3. Теорія географічного і соціального простору та просторові властивості суспільства

Тема 4. Соціально-географічні дослідження: методологія, програма, методи

Тема 5. Географія соціально-демографічного розвитку

Тема 6. Соціальна структура суспільства в регіональному вимірі.

Тема 7. Людський розвиток в регіональному вимірі

Тема 8. Гендерні дослідження в соціальній географії

Тема 9. Соціально-етнічні процеси

Тема 10. Розселення населення

Тема 11. Соціально-географічні аспекти урбанізації

Тема 12. Суспільство як система і його функціонування в просторі і часі

Тема 13. Соціально-географічні засади цивілізацій

Тема 14. Соціально-просторові аспекти економічного життя населення і його трудової діяльності

Тема 15. Географія рівнів соціального розвитку і якості життя населення в територіальному вимірі

Тема 16. Географія соціально-культурного розвитку, релігійного життя населення, соціальної інфраструктури, сфери послуг, рекреаційного розвитку, соціальних негараздів

Тема 17. Соціально-географічні проблеми взаємодії суспільства і природи. Соціальна екологія

Тема 18. Соціальне районування і соціальні райони

Рекомендована література

1. Алисов Н.В., Хореев Б.С. Экономическая и социальная география мира (общий обзор): Учебник. – М.: Гардарики, 2000. – 704 с.
2. Білецький М. І. Соціальна географія: навч.- метод. посібник / М. І. Білецький, І. В. Ванда, Л. І. Котик. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2013. – 164 с
3. Голиков А.П., Олійник Я.Б., Степаненко А.В. Вступ до економічної і соціальної географії. – К.: Либідь, 1996.
4. Джаман В.О. Регіональні системи розселення: демогеографічні аспекти. – Чернівці: Рута, 2003.
5. Дорогунцов С.І., Олійник Я.Б., Степаненко А.В. Теорії розміщення продуктивних сил і регіональна економіка. – К., 2001.
6. Доценко А.І., Зінич В.Т., Великохотько О.Т., Танцюра В.Л. Розселення в Україні: проблеми і перспективи /Під ред. Данилишина Б.М. – К.: РВПС України НАН України, 2006.
7. Муромцева Ю.І. Демографія: навчальний посібник. – К.: Кондор, 2006. – 300 с.
8. Олійник Я.Б., Степаненко А.В. Онтологічний статус соціальної географії // Економічна і соціальна географія. – К., 1999.
9. Олійник Я.Б., Степаненко А.Б. Основи географії. – К., 2001.
10. Соціальна географія: підручник / за ред. Л. Немець та К. Мезенцева. – Київ: Фенікс, 2019. – 304 с.
11. Соціально - економічна географія України/ За редакцією проф. О.І.Шаблій. – Львів: Світ, 2000. – 680 с.
12. Топчієв О.Г. Основи суспільної географії. – Одеса: Астропринт, 2009.
13. Топчієв О.Г. Суспільно-географічні дослідження: методологія, методи, методики. – Одеса: Астрипринт, 2005.
14. Шаблій О. І. Основи загальної суспільної географії: підручник / О. І. Шаблій. - Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. - 444 с.
15. Шаблій О. І. Основи суспільної географії: підручник / О. І. Шаблій. - Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2012. - 496 с
16. Шевчук Л.Т. Соціальна географія: Навч. посіб. – К.: Знання, 2007. – 349 с.
17. Шувалов Е.Л. География населения. – М., 1985.

Політика оцінювання

- Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

- Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

- Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Поточний контроль																	Модуль ний контроль	Сума балів
Змістовий модуль №1										Змістовий модуль №2								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	T17		
2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	50	100

T1, T2 ... T10 – теми змістових модулів.